อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ฉบับที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๔

เรื่อง องค์คณะในคดีอาญาที่จำเลยไม่ใช่เด็กหรือเยาวชน

ด้วยมีข้อหารือจากท่านผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวเกี่ยวกับองค์คณะ ในคดีอาญาที่จำเลยไม่ใช่เด็กหรือเยาวชนว่า ต้องพิจารณาพิพากษาด้วยองค์คณะอย่างไร และต้องมี ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะหรือไม่

เห็นว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติเรื่ององค์คณะไว้ในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ว่า องค์คณะปกติ คือ ผู้พิพากษา ๒ ท่าน ผู้พิพากษาสมทบ ๒ ท่าน (ต้องเป็นหญิงอย่างน้อย ๑ ท่าน) เว้นแต่คดีที่อยู่ ในอำนาจผู้พิพากษาท่านเดียวตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (คดีอาญาโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี) ผู้พิพากษา ๑ ท่านพิจารณาพิพากษาได้ อย่างไรก็ตามอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว อาจเห็นสมควรกำหนดให้ผู้พิพากษาหรือผู้พิพากษาสมทบอีก ๑ ท่าน ร่วมเป็นองค์คณะด้วยก็ได้ ดังนั้นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนตามมาตรา ๑๐ ได้แก่ (๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด (๒) คดีอาญาที่ศาลซึ่งมี อำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้โอนมาตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง (๓) คดีครอบครัว (๔) คดีคุ้มครอง สวัสดิภาพ และ (๕) คดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งแสดงว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ให้ศาลเยาวชนและครอบครัว พิจารณาพิพากษา เช่น คดีตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองผุ้กูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว คดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก จึงต้องพิจารณาพิพากษาด้วยองค์คณะของศาลเยาวชนและครอบครัวดังกล่าวตามที่กฎหมาย บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าคดีอาญานั้นจะมีเด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่เป็นจำเลย บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าคดีอาญานั้นจะมีเด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่เป็นจำเลย

อนึ่ง สำหรับคดีที่อยู่ในอำนาจผู้พิพากษาท่านเดียว ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับเด็กและ ครอบครัว เช่น คดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ (รวมทั้งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๔๕ ที่เป็นการกระทำหรือถูกกระทำโดย บุคคลในครอบครัว) หรือคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งการพิจารณาพิพากษา ด้วยระบบองค์คณะย่อมมีความละเอียดรอบคอบมากกว่า หากท่านผู้พิพากษาหัวหน้าศาลพิจารณา กำหนดให้มีผู้พิพากษาหรือผู้พิพากษาสมทบอีก ๑ ท่าน ร่วมเป็นองค์คณะตามมาตรา ๒๔ ด้วย ก็น่าจะเป็นประโยชน์แก่คู่ความและสังคมโดยรวมเป็นอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

Oto Tenting

(นางอโนชา ชีวิตโสภณ) ผู้พิพากษาศาลฎีกา ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่ง อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔